

Cantar en català

Portem unes quantes dècades intentant normalitzar el català en els diferents àmbits d'ús del territori on és llengua pròpia. Dècades d'iniciatives i campanyes per ampliar-ne la presència i l'ús social. Només cal parar l'orella, però, per adonar-se que encara som lluny de la normalitat: les interferències creixents que fan que el català cada vegada s'assembli més al castellà, la retolació anecdòtica de productes comercials en català, l'ús inexistent del català en alguns àmbits (justícia, exèrcit...), la presència testimonial en altres àmbits (premsa, televisió, YouTube...), la constatació que l'actitud majoritària davant d'una conversa entre un catalanoparlant i un castellanoparlant continua sent el canvi de llengua per part del primer... Pel que fa a la música, malgrat que han aparegut intèrprets extraordinaris en tots els estils, i fins i tot un fenomen com el del rock en català als anys noranta que va aconseguir que molts joves escoltessin cançons en la seva llengua sense que això fos un acte de militància, encara és recurrent, davant d'algú que ha optat per la llengua pròpia, la pregunta: per què cantes en català? Una pregunta que, en realitat, en porta una altra d'implícita: per què no cantes en castellà? Perquè, és clar, se suposa que en la llengua de Joaquín Sabina hi ha

més possibilitats de triomfar, ja que el públic potencial és més nombrós. Per aquesta regla de tres, però, als intèrprets que actuen en castellà se'ls hauria de demanar: per què no cantes en anglès? I això no ho fa ningú. Mai.

Sense fer-ne un drama, cal anar assumint que el català va pel camí de l'extinció. Caldria, per revertir la situació, una política lingüística valenta, un canvi d'hàbits a les xarxes i al carrer. I caldria, també, posar les cartes sobre la taula: el català només pot avançar si la llengua amb què està en conflicte recula. Cal abandonar la idea d'aquest bilingüisme màgic on ens diuen que tothom conviu amb harmonia, perquè no existeix: els únics bilingües som els catalanoparlants, que canviem de llengua cada dos per tres, per tal que no ho hagin de fer els que es mantenen monolingües en castellà. D'aquí a quatre dies ens trobarem, a la televisió espanyola (TV3 ja haurà desaparegut), amb un cas com el del Maxime, el nen rossellonès que va cantar en català al programa *The Voice Kids* de la televisió francesa i va arrencar el vot emocionat d'un dels membres del jurat, l'intèrpret nord-català Kendji Girac, gitano de Perpinyà, que no s'acabava de creure que algú cantés en la seva llengua. Tot molt emotiu i meritori, sí. Demostra que es pot ser català sense ser espanyol. Però una mica trist, també. Perquè si ho van permetre és perquè saben que el català ja fa temps que no representa cap amenaça a França. Com a molt, desperta la nostàlgia.

